TEST zo slovenského jazyka a literatúry

16.5.2019 - 2. termín : Testové úlohy s výberom odpovede

V každej z úloh 1. – 25. sú ponúknuté 4 možnosti a), b), c), d). Správna je vždy **práve jedna z nich**.

V odpoveďovom hárku zakrúžkujte tú možnosť, ktorú považujete za správnu.

Ukážka 1

Krab žil so svojou matkou na dne mora. Matka bola na svojho syna veľmi pyšná, no ustavične ho nabádala, aby bol lepší. Raz ráno si všimla, že jej malý krab beží po morskom dne bokom, tak ako všetky kraby. ***„Bola by som rada, keby si chodil rovno", povedala mu, „vyzeralo by to krajšie."*** *„Budem, mama, ak mi ukážeš ako," odvetil jej syn. Mamka krabka to s ním skúsila, no zistila, že inak ako bokom chodiť nevie. Nemali by sme ľudí kritizovať za to, za čo nemôžu.* (Ezop – Krab a jeho mať)

Na ukážku 1 sa vzťahujú úlohy 1. – 5.

1.Ukážka 1 patrí

a) k epike, je to bájka.
b) k lyrike, je to bájka.
c) k epike, je to rozprávka.
d) k epike je to poviedka.

2. V ktorej možnosti sa nenachádza prídavné meno s nepravidelným stupňovaním?

a) pyšná, lepší, malý
b) morský, malý, dobrý
c) zlý, pyšný, malý
d) pyšný, vyšší, milý

3. V zápise zvýraznenej priamej reči ukážky 1

a) je jedna chyba.
b) sú dve chyby.
c) nie je chyba.
d) sú tri chyby.

4. V ktorej z možností je správne uvedená výslovnosť podčiarknutých slov v ukážke 1?

a) [krapka; z ním]
b) [krapka; s ním]
c) [krabka; s ním]
d) [krabka; z ním]

5. Pre prvú vetu ukážky 1 neplatí, že

a) je to jednoduchá veta rozvitá.
b) je to dvojčlenná úplná veta.
c) je to oznamovacia veta so slovesným prísudkom.
d) je to veta s priamym predmetom.

Ukážka 2

TRETIE DEJSTVO Výstup 5.

JANO: *(Zastane vo dverách komory.)* Tak hosťa tu máme? Škoda, že nič nespomínali. Bol by skorej prišiel. Tak čo? Mamku si prišiel pozrieť?

PAĽO: Veď vieš.

JANO: Čo nejdeš bližšie? A negáň tak na mňa. Nemal by ja skorej gániť na toho, kto mi za chrbtom do domu chodieva? Sadni si. Pohostili syna?

MATKA: (*Smutne, zamyslene.)* Nemám nič.

PAĽO: (*Obzrie sa smutno za matkou.*)

Gymnázium, Šrobárova 1

JANO: Chudobní sme. Mal si odkázať, kedy prídeš. **Mama by ti dačo prichystala.**
PAĽO: Neprišiel som na hostinu.
JANO: Lenže my vieme, čo sa patrí, keď k nám príde ktosi z bohatého domu. Raz bude všetko tvoje, keď starého čert vezme... (Július Barč-Ivan – Matka)

Na ukážku 2 sa vzťahujú úlohy 6. – 10.

6. Aký literárny druh predstavuje ukážka 2?
   a) lyriku
   b) epiku
   c) drámu
   d) veršovaná epiku

7. Ktoré tvrdenie vzťahujúce sa na ukážku 2 je pravdivé?
   a) Výstup je väčší celok ako dejstvo.
   b) Veta v zátvorke sa nazýva autorská/ scénická poznámka.
   c) ...keď starého čert vezme – je príslovie.
   d) Text v zátvorke je pokyn pre režiséra.

8. Z ukážky 2 vyplýva, že
   a) Jano a Paľo sú dobrí susedia.
   b) slová *gániť, negániť* znamenajú *zazerať, nezazerať.*
   c) matka je nahnevaná na Paľa, preto mu nič neponúkla.
   d) Jano je chudobný a Paľo bohatý.

9. V tretej Janovej replike ukážky 2 sa nachádza/jú
   a) dve jednoduché vety s nevyjadreným podmetom a jedno súvetie.
   b) jedna jednoduchá veta a dve súvetia.
   c) tri jednoduché rozvité vety.
   d) jedno jednoduché súvetie a dve jednoduché rozvité vety.

10. Vo zvýraznenej vete ukážky 2 sa nachádza okrem iného
   a) všeobecné podstatné meno, osobné a neurčité zámeno.
   b) sloveso v podmieňovacom spôsobe, vymedzovacie a osobné zámeno.
   c) konkrétne podstatné meno, sloveso v 1.os. sg.
   d) sloveso v oznamovacom spôsobe, vzťažné a osobné zámeno.

Ukážka 3

Duní Dunaj a luna za lunou sa valí:
*nad **ním/nim** svieti pevný hrad na vysokom bralí.*
*Pod tým hradom **riman/Riman**-cár zastal si táborom:*
belia sa rady šiatrov ďalekým priestorom. Pokraj
tábora sedí cár na zlatom stolci, okol neho cárska
stráž, tuhí to paholci,
a pred cárom družina neveliká stojí;
*sú to cudzí víťazi, **každí/každý** v jasnej zbroji.*
Pobelavé kaderie šije im otáča,
modré ich oči bystro v okolo si páča.
Rastom sú ako jedle, pevní ako skala,
zdalo by sa ti, že ich jedna mater mala.

Oni čelom nebijú, do nôh nepadajú:
*taká otroč neznáma **s/S**lovenskému/ kraju,*
lež božie dary nesú, chlieb a soľ, cárovi,
a smelými sa jemu primlúvajú slovy:
(Samo Chalupka – Mor ho!)

Na ukážku 3 sa vzťahujú úlohy 11. – 15.

11. Báseň *Mor ho!* predstavuje
   a) reflexívnu veršovanú baladu.
   b) hrdinskú veršovanú báseň.
   c) hrdinský lyrický spev.
   d) národnú historickú povesť.

Gymnázium, Šrobárova 1

12. V ktorej možnosti sú správne údaje vzťahujúce sa na ukážku 3?

a) Autor básne patril k štúrovcom a využil striedavý rým.
b) Autor básne patril k realistom a využil združený rým.
c) S. Chalupka patrí do romantizmu a využil združený rým.
d) S. Chalupka patril k štúrovcom a využil obkročný rým.

13. Posledné dvojveršie ukážky 3 naznačuje, že Slovania prichádzajú za cárom

a) nesmelo.
b) s pokorou.
c) v mieri.
d) pyšne.

14. V ktorej možnosti je správne uvedený prisudzovací sklad?

a) pobelavé kaderie
b) zdalo by sa ti
c) nesú dary
d) belia sa rady

15. V ktorej možnosti sú všetky slová napísané pravopisne správne?

a) nim, riman, každý, slovenskému
b) ním, riman, každý, Slovenskému
c) nim, Riman, každí, slovenskému
d) ním, Riman, každý, slovenskému

Ukážka 4

Z čaju, kávy a čokolády, troch najznámejších osviežujúcich nealkoholických nápojov sveta, má najúctyhodnejšiu históriu práve čokoláda, lebo sa používa už minimálne dvadsaťšesť storočí. Vyrába sa z plodov kakaovníka (Theobroma cacao), nízkeho tenkého stromu rastúceho v tropických pralesoch Strednej a Južnej Ameriky. Pri výrobe čokolády sú základné kroky všade rovnaké, ale čokoládová chuť tejto veľmi zložitej látky (má viac než 500 chemických zlúčenín) sa naplno nerozvinie, ak bôb neprejde kvasením, triedením a mletím. Existujú jasné dôkazy o tom, že Mayovia čokoládu poznali už 600 rokov pred n.l. Chemickou analýzou zvyškov v džbáne nájdenom v oblasti Belize sa dokázala prítomnosť teobromínu, čiže alkaloidnej povzbudivej látky, ktorá je špecifická pre čokoládu.

(Sedemdesiat veľkých vynálezov starovekého sveta)

Na ukážku 4 sa vzťahujú úlohy 16. – 20.

16. Z ukážky 4 vyplýva, že

a) čokoláda má najpovzbudzujúcejšie účinky.
b) čokoládu objavili Mayovia.
c) sa čokoláda používa minimálne 2600 rokov.
d) sa čokoládová chuť rozvinie, ak bôb neprejde kvasením, triedením a mletím.

17. Ktoré tvrdenie vzťahujúce sa na ukážku 4 je pravdivé?

a) V ukážke je využitý náučný štýl.
b) V ukážke je využitý publicistický štýl.
c) V ukážke prevažuje opisný štýl.
d) V ukážke je využitý informačný štýl.

18. V ktorej možnosti nie sú správne určené všetky spoluhlásky?

a) *čokoláda* – neznelá mäkká, neznelá tvrdá, znelá nepárová tvrdá, znelá tvrdá
b) *prejde* – neznelá obojaká, znelá nepárová obojaká, znelá nepárová mäkká, znelá mäkká
c) *nápojov* – znelá nepárová obojaká, neznelá obojaká, znelá nepárová mäkká, znelá obojaká
d) *dokázala* – znelá tvrdá, neznelá tvrdá, znelá obojaká, znelá nepárová tvrdá

Gymnázium Šrobárova 1

19. V ktorej možnosti je uvedené združené pomenovanie?

a) tropické pralesy
b) povzbudivá látka
c) základné kroky
d) čokoládová chuť

20. V prvom odseku ukážky 4 sa nenachádza veta

a) s prístavkom.
b) s radovou číslovkou.
c) s vlastným pomenovaním.
d) so základnou číslovkou.

Úlohy 21. – 25. sa nevzťahujú na ukážky

21. Ktoré slovo je správne rozdelené na slabiky?

a) vy-sko-čil
b) pre-dsta-va
c) spus-te-ný
d) lek-cia

22. V ktorej z nasledujúcich viet je chyba v číslovke?

a) Na svadbe boli sedmoraké zákusky.
b) Autogram venoval tridsiatim ôsmim deťom.
c) Vyhral siedmykrát za sebou.
d) Dostavilo sa dvadsaťjedna pretekárok.

23. Pri ktorom z literárnych pojmov je správne uvedený jeho význam?

a) óda – žalospev
b) aliterácia – opakovanie slov s podobným významom
c) anafora – opakovanie rovnakých slov za sebou
d) gradácia – stupňovanie deja

24. Ktoré z tvrdení o nasledujúcej vete je pravdivé?

Tvorba nového parfumu sa dá prirovnať k vzniku umeleckého diela.

a) Vo vete je menný prísudok.
b) Vo vete je 5 určovacích skladov.
c) Predmet vo vete je rozvitý zhodným prívlastkom.
d) Vo vete je nevyjadrený podmet.

25. V ktorej možnosti je žáner správne zaradený k slohovému postupu?

a) rozprávací slohový postup – inzerát
b) informačný slohový postup – reklama
c) opisný slohový postup – novela
d) výkladový slohový postup – návod

Koniec testu

Gymnázium, Šrobárova 1